

- Ιστορία
- Πρόεδρος
- Ομιλίες
- Όργανα
- Διεθνείς Σχέσεις
- Δελτία Τύπου
- Πολιτικά Κείμενα
- Επικοινωνία
- Links

20/12/1998

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΣΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση για τον Προϋπολογισμό του 1999 βρίσκει τη χώρα σε περίοδο παρατεταμένης παρακμής. Κοινωνικής και οικονομικής παρακμής που προκαλούν όμως και πολιτική παρακμή, που μετουσιώνεται αφ ενός μεν σε κρίση εμπιστοσύνης των πολιτών προς εκείνους που διαχειρίζονται ανεπιτυχώς τις τύχες της χώρας και ταυτόχρονα, είναι φανερό πως μπαίνουμε σε πορεία, σε φάση πολιτικής αστάθειας. Δεν είναι μόνο ότι η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών αποδοκιμάζει τις κυβερνητικές επιλογές. Δεν είναι απλώς ότι η εκλογική βάση του κυβερνώντος κόμματος συρρικνώνεται δραματικά. Είναι, κυρίως, ότι το χάσμα ανάμεσα στην Κυβέρνηση και στην κοινωνία διευρύνεται ολοένα και περισσότερο. Έχει γίνει πια αγεφύρωτο. Ο τόπος πορεύεται με μια Κυβέρνηση και έναν Πρωθυπουργό που είναι απολύτως αποκομμένοι απ την κοινωνία και απ τη ζώσα πραγματικότητα. Και το χειρότερο είναι πως Κυβέρνηση και Πρωθυπουργός αρνούνται να το καταλάβουν με αποτέλεσμα το χάσμα να διευρύνεται ακόμα περισσότερο και η πολιτική κρίση να βαθαίνει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πέντε είναι τα κυρίαρχα στοιχεία του πολιτικού τοπίου, όπως διαμορφώνεται εν όψει του 1999.

Πρώτον: Είναι βέβαιο, ότι οι οικονομικές και κοινωνικές επιλογές της Κυβέρνησης έχουν οδηγηθεί σε αδιέξοδο. Το αδιέξοδο αυτό δεν συγκαλύπτεται, ούτε μπορεί να συγκαλυφθεί από την ατελείωτη δεικτολογία του κ. Σημίτη και της Κυβέρνησης. Η ίδια δεικτολογία έχει επιστρατευθεί και σε αυτή τη συζήτηση. Μια δεικτολογία, όμως, που δεν έχει καμμία σχέση με την πραγματικότητα που βιώνουν καθημερινά οι Ελληνίδες και οι Έλληνες.

Και εδώ προκύπτει ένα μεγάλο ερώτημα: Ποιο το ουσιώδες, οι δείκτες ή η πραγματική οικονομία; Οι δείκτες ή το βιοτικό επίπεδο του πολίτη; Οι δείκτες ή η αθλιότητα του τριτοκοσμικού κράτους; Οι δείκτες ή αγωνία του πολίτη για το αύριο, για την ανεργία που χτυπάει την πόρτα του, για το άδηλο μέλλον των παιδιών του, για την ανασφάλεια που τον καταδιώκει σε κάθε του βήμα; Με δυο λόγια, ποιο είναι το ουσιώδες, οι δείκτες ή η οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα που βιώνουμε όλοι, μια πραγματικότητα μιζέριας και παρακμής; Μπορεί ο Πρωθυπουργός να αισθάνεται ευτυχής με τους δείκτες του.

11
 Διευθυντική
 Ιστορική 4
 σε 5

Από τότε άρχισε να
 επαναλαμβάνεται
 ο όρος.

Όμως είναι σαφές ότι οι Έλληνίδες και οι Έλληνες αισθάνονται δυστυχείς με την πραγματικότητα που τους έχει επιφυλάξει ο κ. Σημίτης. Αυτή η οργή, η δυσφορία, η αποδοκιμασία κατά της Κυβέρνησης καταγράφεται παντού. Και παίρνει ήδη, πια, τη μορφή χιονοστιβάδας. Η μόνη που είναι ευτυχής με τις επιλογές της είναι η Κυβέρνηση. Την ίδια ώρα που η κοινωνία αποδοκιμάζει ολοένα και πιο έντονα αυτές τις επιλογές.

Το δεύτερο πολιτικό δεδομένο, είναι, πως ο τόπος πλέον έχει εξαιρετικά αποδυναμωμένη Κυβέρνηση. Έναν αποδυναμωμένο Πρωθυπουργό. Αυτή η αδύναμη Κυβέρνηση δεν μπορεί να κάνει τις αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές, τις τομές, τις θαρραλέες μεταρρυθμίσεις που χρειάζεται η χώρα. Και, κυρίως, η Κυβέρνηση αδύναμη και άτολμη, χωρίς πυξίδα δίνει μάχες οπισθοφυλακών. Με πρόχειρα ημίμετρα. Αναπαράγοντας τη μιζέρια όμως και τη μετριότητα η Κυβέρνηση Σημίτη καθημερινά φθείρεται και γίνεται όλο και πιο αδύναμη. Ενώ σε κάθε βήμα της η λαϊκή δυσφορία διογκώνεται. Και μία τέτοια Κυβέρνηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ούτε λύνει, ούτε μπορεί να λύσει προβλήματα. Απλώς με την παράταση του βίου της τα επιδεινώνει. Αυτό είναι κανόνας και ισχύει για όλες ιστορικά τις αδύναμες Κυβερνήσεις και για όλους τους αδύναμους Πρωθυπουργούς.

Το τρίτο στοιχείο της πολιτικής δυναμικής αφορά τα εκρηκτικά εσωκομματικά προβλήματα του κυβερνώντος κόμματος. Είναι σαφές ότι το κυβερνών κόμμα είναι βαθύτατα διχασμένο. Και αυτό, σπεύδω να πω, δεν μας αφορά. Τυχαίνει όμως το συγκεκριμένο κόμμα να έχει τις τύχες της διακυβέρνησης και έτσι, μοιραία, η εσωτερική του κατάσταση αφορά ολόκληρη την ελληνική κοινωνία. Γιατί, αγαπητοί συνάδελφοι, τα διχασμένα κόμματα αδυνατούν να κυβερνήσουν. Ασχολούνται με τα μικροκομματικά τους προβλήματα και όχι με τα προβλήματα των πολιτών. Είναι τόσο έντονα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κ. Σημίτης, στο εσωτερικό του κόμματός του, ώστε δεν διστάζει να παίζει ακόμα και με τους θεσμούς. Προκάλεσε τη συζήτηση για την ψήφο εμπιστοσύνης, μεταφέροντας στο Κοινοβούλιο τον εσωκομματικό μικρόκοσμό του. Και μέσω του Κοινοβουλίου επιχείρησε να ασκήσει τον εκβιασμό στο κόμμα του. Και πρόσφατα, έστω σε εκφραστικό, ακόμα, επίπεδο, άρχισε να παίζει και με τον κορυφαίο πολιτειακό θεσμό, αυτόν του Πρόεδρου της Δημοκρατίας.

Και το ερώτημα είναι: Έτσι θα επιχειρήσετε να κυβερνήσετε από 'δω και πέρα, με την προσοχή στραμμένη στο εσωτερικό του Κόμματός σας; Με ένα κόμμα που εμπιστεύεται ολοένα και πιο λίγο τις επιλογές της Κυβέρνησης; Και είναι βέβαιο, ότι όσο θα φθείρεται η Κυβέρνηση, τόσο θα πολλαπλασιάζονται τα εσωκομματικά προβλήματα του κυβερνώντος κόμματος. Και όσο πολλαπλασιάζονται αυτά τα προβλήματα, τόσο λιγότερο θα μπορεί να κυβερνάει ο Πρωθυπουργός. Αντί δηλαδή, της υπερήμερης και αναγκαίας παρουσίας ενός Πρωθυπουργού που θα έπαιρνε

πρωτοβουλίες δράσης, αποτελεσματικότητας, τομών, ο Πρωθυπουργός γίνεται ολοένα και περισσότερο Πρωθυπουργός - παρατηρητής.

Παρατηρητής αποσύνθεσης και παρακμής.

Το τέταρτο στοιχείο πολιτικής δυναμικής, αφορά την ογκούμενη δυσφορία των κοινωνικών εκείνων στρωμάτων που είναι και τα περισσότερο ευάλωτα στην οικονομική και κοινωνική κρίση. Οι οικονομικά ασθενέστεροι είναι αυτοί που πλήττονται κατά μείζονα λόγο από την ανεργία, που εγκαταλείπονται από το κράτος στην μοίρα τους, απροστάτευτοι από την εγκληματικότητα, την διαρκώς αυξανόμενη εγκληματικότητα. Θύματα της κρατικής γραφειοκρατίας και αυθαιρεσίας. Θύματα υποβαθμισμένης Παιδείας και Υγείας. Είναι οικονομικά ευάλωτοι αυτοί που, κυρίως, έχουν πάρει στην πλάτη τους τις επαναλαμβανόμενες φορολογικές επιδρομές της Κυβέρνησης. Και αυτή η εξέλιξη είναι ανησυχητική. Μπορεί να μην απασχολεί έναν απόμακρο Πρωθυπουργό, μπορεί να μην προβληματίζει μια παγερή Κυβέρνηση, όμως οδηγεί μεγάλα τμήματα του ελληνικού λαού σε κοινωνική περιθωριοποίηση. Και τελικά υπονομεύει και την κοινωνική συνοχή. Οδηγεί σε κοινωνικές συγκρούσεις, σε κοινωνικό διχασμό και ειδικά αυτή την ώρα - που είναι η ώρα των μεγάλων τομών, των μεγάλων ρήξεων με όλες τις αγκυλώσεις, με όλα τα συμπτώματα παρακμής που χαρακτηρίζουν τα τελευταία χρόνια την Ελλάδα - επιβάλλεται πάνω απ' όλα η διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και η προσπάθεια εξασφάλισης όρων κοινωνικής συνεννόησης, ακριβώς για να είναι εφικτά τα αυτά άλματα, οι αυτές τομές.

Το πέμπτο στοιχείο της πολιτικής δυναμικής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ορατό δια γυμνού οφθαλμού. Η ανερχόμενη πολιτική δύναμη στην χώρα μας είναι η Νέα Δημοκρατία. Το επιβεβαίωσαν οι εκλογές για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, το επιβεβαιώνουν καθημερινά οι σφυγμομετρήσεις, θα το επιβεβαιώσουν οι Ευρωεκλογές και, βεβαίως, θα το σφραγίσουν οι Εθνικές εκλογές όποτε και να γίνουν αυτές, είτε πιο νωρίς - αν το τολμήσετε - είτε πιο αργά αν προσπαθήσετε να κερδίσετε χρόνο. Απλώς, να σημειώσω, χρόνο μπορείτε να κερδίσετε, εκλογές δεν μπορείτε να κερδίσετε. Και δυστυχώς, όσο περισσότερο χρόνο κερδίζετε εσείς, τόσο χρόνο χάνει η πατρίδα μας από τα αναγκαία που πρέπει να γίνουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θεωρώ κεφαλαιώδους σημασίας να ξεκαθαρίσουμε ορισμένες βασικές έννοιες γύρω από τον Ευρωπαϊκό προσανατολισμό της χώρας.

Μεταχειρίζεστε, κύριοι της Κυβέρνησης, και κυρίως ο Πρωθυπουργός, διαρκώς τον όρο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

Θέλω εδώ να ξεκαθαρίσουμε ότι ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός είναι κάτι πολύ ευρύτερο. Η ΟΝΕ είναι πράγματι ένας στόχος, είναι πράγματι ένα βήμα. Δεν είναι όμως ούτε η συνολική αξία, το συνολικό περιεχόμενο του ευρωπαϊκού προσανατολισμού, ούτε η πεμπτουσία του.

Ευρωπαϊκός προσανατολισμός -και σας το λέμε εμείς αυτό που τον υπηρετούμε, που τον θεραπεύουμε με συνέπεια και συνέχεια δεκαετίες και με έμπρακτη προσφορά- είναι πριν απ' όλα η βελτίωση της πραγματικής οικονομίας. Αυτό που θα επαναλαμβάνω πραγματική σύγκλιση. Είναι η άνοδος του βιοτικού επιπέδου του συνόλου των πολιτών κυρίως των εργαζομένων. Αυτός είναι ο δείκτης που πραγματικά αντανακλά την επιτυχία μιας προσπάθειας. Είναι εξαιρετικά σημαντικό αυτό, η πορεία προς την πολιτική ένωση.

Να δώσω ένα απλό παράδειγμα. Βεβαίως είναι και οικονομικοί λόγοι που επέβαλαν την ιστορική επιλογή της ένταξής μας στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Ο κυριότερος όμως λόγος ήταν η αναζήτηση όρων βελτίωσης της ασφάλειας της Ελλάδας. Γι' αυτό για μας είναι εξαιρετική για παράδειγμα η προώθηση της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας. Έχουμε πλήρη επίγνωση των δυσχερειών που υπάρχουν. Έχουμε όμως πλήρη επίγνωση των ευθυνών της κάθε ελληνικής κυβέρνησης κατά μείζονα λόγο της σημερινής ελληνικής κυβέρνησης που αδυνατεί να προωθήσει, έστω και με δειλά βήματα, την πολιτική αυτή. Και είναι ακόμα, μια και το ζήτημα είναι επίκαιρο, το κρίσιμο ερώτημα των πόρων. Με άλλα λόγια δηλαδή του προϋπολογισμού της ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου τα μηνύματα είναι εξαιρετικά ανησυχητικά. Και έναντι αυτών βλέπουμε μια κυβέρνηση η οποία δεν φαίνεται να είναι διατεθειμένη, δεν φαίνεται να μπορεί να ορθώσει ουσιαστικό διαπραγματευτικό ανάστημα.

Σ' ό,τι αφορά την ΟΝΕ πρέπει να μπορούμε, μπορούμε να μπορούμε. Όμως εδώ χρειάζεται μία διευκρίνιση γιατί σας άκουσα και φοβούμαι θα ακούσω και τον κ. Σημίτη να επαίρεται για την επιτυχία της κυβέρνησης σας στον τομέα αυτό. Λάθος και λάθος βαρύ, το οποίο το γνωρίζετε βέβαια, απλώς υποκριτικά προσπαθείτε να το καρπωθείτε. Ότι σας λέγαμε επιβεβαιώθηκε.

Σας λέγαμε ότι δεν θα μπορέσετε να είστε παρόντες στο ραντεβού της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, στο ραντεβού του Μαΐου του 98. Και επιβεβαιωθήκαμε. Αποτύχατε στην προσπάθεια αυτή. Και αποτύχατε και γιατί είχατε λάθος πολιτικές επιλογές, αλλά και γιατί επωμιστήκατε το κόστος και τις ευθύνες απ' την καθυστερημένη ένταξη. Τα έχουμε πει πολλές φορές αυτά, αλλά είναι σημαντικό ότι σήμερα και στον οικονομικό τομέα, δηλαδή στις καίριες αποφάσεις γύρω απ' το οικονομικό μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ελλάδα στην ουσία είναι εκτός, αλλά και στο επίπεδο των πιέσεων που δεχόμαστε γύρω από τα μείζονα θέματα εθνικής ευαισθησίας. Με απλά ελληνικά: Με δική σας ευθύνη μείναμε μετεξεταστέοι. Και όταν με καθυστέρηση θα περάσουμε στην επόμενη χρονιά, πάντως δεν είναι λόγος για να πανηγυρίζετε και να θριαμβολογείτε.

Υπάρχει όμως και ένα αμείλικτο, αδυσώπητο ερώτημα. Πώς μπαίνουμε, τί Ελλάδα βάζουμε! Και εδώ επανέρχομαι. Στην τεράστια διαφορά ανάμεσα σ

αυτο που κανετε εσεις, οηλαση την προσπαθεια προς ονομαστικη σύγκλιση και την πραγματική κατάσταση της οικονομίας μας, την πραγματική δηλαδή οικονομία.

Και είναι αληθές ότι σιωπηρώς έχουν γίνει αποδεκτές οι λογικές των αλχημειών ή, όπως εξωραϊσμένα ονομάζονται, οι πρακτικές της δημιουργικής λογιστικής. Και βλέπετε ότι και εμείς δεν σας καυτηριάζουμε ιδιαίτερα πάνω σε αυτή τη βάση. Κομμάτια να γίνει, θα έλεγε κανείς, ας επιτευχθεί έστω και με τρομαχτική καθυστέρηση, έστω και με μεγάλες σοβαρές συνέπειες, έστω και αν μεταχειρίζεστε τέτοια τεχνάσματα. Όμως υπάρχει μια διαφορά. Άλλο να γίνεται κάποια δημιουργική λογιστική και άλλο να επαίρεστε κιόλας ότι τα καταφέρνετε καλά. Το πραγματικό δημοσιονομικό έλλειμμα - το ξέρετε καλύτερα από όλους μας - είναι διπλό από αυτό που παρουσιάζετε. Και σας δίνω δύο μόνο παραδείγματα. Δεν συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες που εμφανίζονται ως κεφαλαιακές διαβιβάσεις για απόκτηση στοιχείων ενεργητικού. Άνω των 500 δισεκατομμυρίων. Και μετατρέπεται το βραχυχρόνιο χρέος σε μακροχρόνιο. Μεταφέροντας, δηλαδή, την αποπληρωμή των τόκων από φέτος στο μέλλον. Πάνω από 250 δισ. Μόνο με αυτά τα δύο παραδείγματα η πραγματική απόκλιση είναι διπλάσια από αυτή που εμφανίζετε. Είναι πρόσθετα 800 δισ. δρχ. Και μιλάτε, μιλάτε συνήθως για τις εκθέσεις, τις ευνοϊκές εκθέσεις των διεθνών οργανισμών. Πρόσφατη έκθεση της Salomon Brother προέβλεψε ότι για το 1999 το έλλειμμα θα είναι πάνω από 5% του ΑΕΠ. Εάν σε αυτά προσθέσετε τις εκρηκτικές διαστάσεις του δημοσίου χρέους - και βέβαια κάτι που επιμελώς αποφεύγετε ακόμα και να σχολιάσετε, το ότι το κρυφό δημόσιο χρέος έχει φτάσει τα 8,5 τρισ. δρχ. - έχετε μια εικόνα ότι και στα δημοσιονομικά είναι τελείως διαφορετική η πραγματικότητα από όσα παρουσιάζετε σε έναν προϋπολογισμό εικονικής πραγματικότητας.

Έρχομαι όμως στο μείζον ζήτημα της πραγματικής οικονομίας. Η πραγματική οικονομία, κυρίες και κύριοι, έχει άλλους διαφορετικούς και σημαντικότερους δείκτες. Πρώτα απ' όλα τους ρυθμούς αύξησης του εθνικού εισοδήματος. Ατυχείτε όταν χαίρεστε για την ελαφρά αύξηση του δείκτη σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Διότι η ουσία είναι η εξής: Όπως θα εξηγήσω σε λίγο, οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στην ελλειμματική εισροή κοινοτικών πόρων και πάντως υπολείπεται δραματικά αυτού που έπρεπε να είναι. Εάν στοχεύατε στην πραγματική σύγκλιση, θα γνωρίζατε - και είμαι βέβαιος ότι θεωρητικά τουλάχιστον το γνωρίζετε - ότι η πραγματική σύγκλιση δεν επιτυγχάνεται με τέτοιους ρυθμούς. Εάν συνεχίσουμε με αυτούς τους ρυθμούς θα μας πάρει περίπου μισό αιώνα να πετύχουμε, περίπου, το 80% του ευρωπαϊκού επιπέδου. Χρειαζόμαστε ρυθμούς αύξησης που με σημερινά δεδομένα θα έπρεπε να είναι πάνω από 5%. Και πάντως σταθερά 2,5 με 3 ποσοστιαίες μονάδες πάνω από τον κοινοτικό μέσο όρο. Και από αυτό

απεχέτε παραοργάνως.

Άλλος δείκτης πραγματικής οικονομίας: Μονάδες αγοραστικής δύναμης

Είμαστε τελευταίοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και μάλιστα με απόσταση. Θα σας υπογραμμίσω μάλιστα ότι ο κατώτατος μισθός σε μονάδες αγοραστικής δύναμης έχει για την Ελλάδα συντελεστή 3, για την Γαλλία 5,5, για το Βέλγιο 7.

Παραγωγικότητα. Είμαστε στο μισό του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Και στο 98 η αύξηση για την ελληνική οικονομία, η παραγωγικότητα ήταν 1,5% όταν για την Ιρλανδία ήταν 4% και για την Ισπανία και την Πορτογαλία ξεπέρασε το 2,5%.

Ανταγωνιστικότητα. Το World Economic Forum, πριν από ένα περίπου μήνα, μας κατέταξε μεταξύ 53 χωρών στην 44η θέση. Πάνω από μας βέβαια όλες οι χώρες της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων και των άλλων χωρών της συνοχής, δηλαδή Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ισπανία, πάνω από μας και η Τουρκία.

Και επιμένω στο σημείο της ανταγωνιστικότητας γιατί είναι καιρίο σε ό,τι αφορά το μέλλον του τόπου μας. Έχουμε μία δραματική επιδείνωση στο δείκτη του εμπορικού ισοζυγίου. Σύμφωνα με το δείκτη palaca - έχει το όνομα του διάσημου οικονομολόγου Bela Palaca - που είναι το ποσοστό των εξαγωγών επί του αθροίσματος των εισαγωγών και των εξαγωγών, το 93 ήταν 22,3%. Το 97 ήταν 18,51%. Το 98 με στοιχεία του εξαμήνου η πρόβλεψη είναι ότι θα πέσει στο 17,5% περίπου. Και ο σπουδαιότερος δείκτης της πραγματικής οικονομίας: Απασχόληση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι προφανές ότι βρισκόμαστε σε φάση που χαρακτηρίζεται από δυναμική ανεργίας. Γνωρίζετε ότι τα στοιχεία του ΟΑΕΔ είναι ελλιπή. Και αυτά όμως δεν μπορεί να αποκρύψουν την αυξητική τάση. Κατά το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Απασχόλησης, ήδη, το 96 η ανεργία στην Ελλάδα ξεπερνούσε το 13%. Άρα είναι βάσιμη υπόθεση ότι είναι γύρω στο 14%. Η δε υποαπασχόληση στο 25%. Με απλά λόγια, πάνω από μισό εκατομμύριο Έλληνες είναι άνεργοι. Και, μεταξύ αυτών, κυρίως νέοι και γυναίκες. Και είναι περίπου στον αριθμό των 150.000 ανθρώπων εκείνοι που συναποτελούν το ακαδημαϊκό προλεταριάτο. Δηλαδή, πτυχιούχοι οι οποίοι δεν μπορούν να βρουν δουλειά. Προσθέστε σε αυτό την τραγική υστέρηση που έχετε και στην απορρόφηση και στην εκτέλεση των προγραμμάτων για την επαγγελματική κατάρτιση. Κι έχετε μια εικόνα δραματική.

Ποια είναι τα αίτια; Απλοποιημένα, οι χαμηλοί ρυθμοί ανάπτυξης, οι ανεπαρκείς επενδύσεις - και θα τόνιζα εδώ - ο διωγμός που υφίστανται οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην Ελλάδα, κυρίως μάλιστα οι εμπορικές. Θα θελα μάλιστα εδώ να κάνω μια αντιπαραβολή με το τί συμβαίνει στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Που αποδεικνύει ότι, πράγματι, η ατμομηχανή της ανάπτυξης σε μια ανεπτυγμένη και ώριμη οικονομία είναι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Είκοσι δύο εκατομμύρια μικρομεσαίες επιχειρήσεις λειτουργούν στη χώρα αυτή και συμβάλλουν

μικρομεσαίες επιχειρήσεις λειτουργούν στη χώρα αυτή και συμβάλουν κατά 60% στη διαμόρφωση του Ακαθάριστου Εισοδήματος.

Στην Ελλάδα - θα σας δώσω μερικά συνταρακτικά στοιχεία - στο α δεκάμηνο του 98 80.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις έκλεισαν ή άλλαξαν δραστηριότητα. Η φορολογική επιβάρυνση, κυρίως, λόγω των αντικειμενικών κριτηρίων τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί κατά 250%. Μόνο για το 1998 η φορολογική αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ήταν 27%. Και για το 1999 με τις τελευταίες αναπροσαρμογές που κάνατε θα ξεπεράσει το 20%. Σύμφωνα με στοιχεία του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου οι ιδρύσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην τελευταία πενταετία είναι το 20%, δηλαδή το 1/5 των αντιστοίχων της προηγούμενης πενταετίας. Και οι μισές μικρομεσαίες επιχειρήσεις που ανοίγουν δεν φθάνουν ούτε τα τρία χρόνια. Προσθέστε σ αυτό μια πολιτική στον τουρισμό που είναι εντελώς ανεπαρκής. Δεν θα μπω σε λεπτομέρειες σ αυτό το τεράστιο ζήτημα που με δική μας πρωτοβουλία θα φέρουμε να απασχολήσει επισταμένως την Εθνική Αντιπροσωπεία. Θα πω μόνο ότι δεν έχουμε στρατηγική για τον Τουρισμό. Τον Τουρισμό προσπαθούμε να τον αξιοποιήσουμε με προχειρότητες, δύο ή τρεις μήνες το χρόνο, πουλώντας απρογραμμάτιστα και ασυντόνιστα θάλασσα και ήλιο, τον Τουρισμό που θα έπρεπε να είναι επιδίωξή μας να τον βάλουμε σε 12μηνη βάση, αξιοποιώντας τις τεράστιες δυνατότητες που υπάρχουν και, κυρίως, την πολιτιστική φυσιογνωμία και κληρονομιά αυτού του έθνους.

Και θέλω να πω και μια λέξη για την εμπορική ναυτιλία. Δύο στοιχεία εξαιρετικά δυσάρεστα: Πρώτον. Ότι στη χρονιά που πέρασε μειώθηκε το ναυτιλιακό συνάλλαγμα κατά 7%. Και δεύτερον, ότι είχαμε επιδείνωση στην ήδη φθίνουσα πορεία των πλοίων που φέρουν την ελληνική σημαία. Συνδέστε τα όλα αυτά με το φαινόμενο της δυναμικής της ανεργίας και πρέπει να βγάλουμε ένα συμπέρασμα. Και μάλιστα ένα συμπέρασμα πέρα και πάνω από κόμματα. Ότι μια χώρα, μια κοινωνία που δεν δίνει ευκαιρίες στα παιδιά της, είναι μια κοινωνία που έχει εξαιρετικά επισφαλές το μέλλον της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έρχομαι τώρα στο Κράτος. Και θα επιμένω στο Κράτος. Γιατί είναι ο μεγάλος ασθενής, είναι αυτό που χρειάζεται τις βαθιές τομές και μεταρρυθμίσεις, για τις οποίες δεν κάνετε τίποτα. Υπεκφεύγετε και δειλιάζετε. Η ανάγκη των τομών είναι πανθομολογούμενη. Στα λόγια, ακόμα και εσείς το λέτε. Η ανάγκη της σύγκρουσης με τη στασιμότητα και την παρακμή είναι το βασικό αίτημα όλων των Ελληνίδων και όλων των Ελλήνων αδιακρίτως πολιτικών προτιμήσεων. Δεν το κάνετε αυτό. Διότι προφανώς δεν έχετε ούτε την τόλμη, ούτε τη βούληση. Πρώτον, ασφάλεια. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κράτη υπάρχουν πριν απ όλες τις άλλες υποχρεώσεις τους για να εξασφαλίζουν μία προτεραιότητα. Το αίσθημα ασφάλειας του πολίτη, την προστασία

προτεραιότητα. Το αίσθημα ασφάλειας του πολίτη, την προστασία της ζωής του, της τιμής του, της περιουσίας του. Αυτό σήμερα αμφισβητείται ολοένα και περισσότερο για όλους τους Έλληνες. Κυρίως εκείνους τους Έλληνες που, βέβαια, δεν μπορούν να πληρώσουν για ιδιωτική προστασία, για ιδιωτική ασφάλεια. Και πάνω απ' όλα τους Έλληνες της περιφέρειας, τους Έλληνες ακρίτες των παραμεθωρίων περιοχών.

Δεύτερον. Η κατάσταση γραφειοκρατίας έχει φθάσει στο απροχώρητο. Σας είπα και άλλη φορά ότι για να λειτουργήσει μια μεταλλευτική επιχείρηση χρειάζονται εβδομήντα μια υπογραφές, πράγμα που σημαίνει ότι απαιτείται παραπάνω από ενάμιση χρόνος, συχνά φτάνει στα τρία, για να φτάσει στο σημείο έναρξης λειτουργίας των εργασιών της.

Τρίτον, η κακή ποιότητα υπηρεσιών, που αποδεικνύει και μια βαθύτερη περιφρόνηση προς το πολίτη. Από την Παιδεία, στην οποία βέβαια θα επανέλθω, μέχρι την Υγεία, από την καθημερινή συναλλαγή με την δημόσια Διοίκηση, είτε αυτό λέγεται Εφορία, είτε αυτό λέγεται Πολεοδομία, ή ό,τι άλλο.

Τέταρτον, η σπατάλη. Σας μίλησα πριν για το αφανές χρέος. Ας το κάνουμε λίγο πιο συγκεκριμένο. Πολλές φορές εγείραμε το θέμα της Ολυμπιακής Αεροπορίας, αλλά κωφεύετε. Και αν δεν κωφεύετε τελείως, πάντως σιωπάτε απόλυτα. Η Ολυμπιακή, γνωστό είναι σε τι κατάσταση βρίσκεται. Είναι όμως επίσης γνωστό, ότι ναυάγησε το πρόγραμμα εξυγίανσης και φορτώσατε στις πλάτες των Ελλήνων φορολογουμένων 700 δισ. Και ακόμα και τώρα, δεν τολμάτε να κάνετε την εξυγιαντική τομή, που δεν είναι τίποτα άλλο παρά η προάσπιση της πολιτικής αποκρατικοποίησης. Οι Αστικές Συγκοινωνίες: Σεις ομολογήσατε από αυτό εδώ το βήμα, ότι η συνολική επιβάρυνση ξεπερνάει το ένα τρισεκατομμύριο. Παρόλα αυτά όμως, επιμένετε στην επιλογή, γιατί είναι προφανές ότι εξυπηρετείτε τα συμφέροντα των λίγων και ευνοούμενων.

Ο ΟΑΕ, ο αμαρτωλός Οργανισμός Ανασυγκρότησης των Επιχειρήσεων, ξεπερνάει τα 600 δισ. Ο ΟΤΕ τα ίδια. Και βέβαια, οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, που τόσο πολύ σας έχουμε καυτηριάσει και εμείς και άλλα κόμματα, αλλά τόσο πολύ αποφεύγετε να αγγίξετε το ζήτημα, πιστοποιούν απόλυτα, ότι συνεχίζεται η σπατάλη. Άλλωστε, ακόμα και σε αυτό τον προϋπολογισμό της εικονικής πραγματικότητας, οι δημόσιες δαπάνες - κυρίως οι καταναλωτικές - αυξάνονται πέραν του πληθωρισμού, ενώ είναι γνωστό σε όλους τους Έλληνες, ότι πληθαίνουν οι περιπτώσεις κακοδιαχείρισης.

Σας έχουμε κάνει πολλές φορές την πρόταση για μια ουσιαστική πολιτική περιστολής της δημόσιας σπατάλης, που θα στηρίζεται στον προϋπολογισμό της μηδενικής βάσης, στην αρχή ότι δεν υπάρχουν εναλλακτικές δαπάνες, ότι κάθε δαπάνη χρήζει επανεξέτασης, στην αρχή ότι όλος ο δημόσιος τομέας και κυρίως οι Οργανισμοί και οι δημόσιες επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα θα υποχρεωθούν να

υποβάλουν ισολογισμούς.

Πέμπτον, η διαφθορά. Δεν έχει ανάγκη καμιά Ελληνίδα και κανένας Έλληνας να ακούσει οποιονδήποτε εξ ημών, ούτε και τον ομιλούντα, να υπογραμμίζει το φαινόμενο αυτό. Γιατί έχει προσωπική εμπειρία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Ξέρουν οι Έλληνες τι συμβαίνει. Και το ξέρουν για το επίπεδο των αναθέσεων έργων, συμβάσεων, ή και συμβάσεων προμηθειών του δημοσίου. Το ξέρουν ακόμα και στο επίπεδο της καθημερινής συναλλαγής. Το ξέρει πια και η Κομισιόν, γι αυτό καταγγέλλουν οι Επίτροποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τέτοια φαινόμενα, κυρίως σε ό,τι αφορά την εκτέλεση των έργων. Και εδώ, σας έχουμε κάνει πρόταση, χρόνια τώρα και μάλιστα με την μορφή πρότασης νόμου, για την σύσταση Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής, που θα ελέγχει τις συμβάσεις και τις προμήθειες του δημοσίου. Την απορρίπτει συστηματικά. Την επαναφέρουμε, όχι γιατί ελπίζουμε ότι θα την κάνετε δεκτή, αλλά γιατί το θεωρούμε θέμα υψίστης εθνικής ευθύνης, και μάλιστα όχι μόνο ευθύνης σε ό,τι αφορά την διαχείριση και το σεβασμό του χρήματος των Ελλήνων φορολογουμένων, αλλά και ζήτημα που αφορά άμεσα το γόητρο και την τιμή του πολιτικού κόσμου και της Δημοκρατίας μας.

Έκτο κεφάλαιο σε ό,τι αφορά το Κράτος. Διαρθρωτικές τομές: Σας θυμίζω, ότι όταν αναγκαστήκατε να φτάσετε στην υποτίμηση - και είναι απάτη να τη συνδέετε με την εισαγωγή στο μηχανισμό τω ισοτιμιών, αυτό έπρεπε να γίνει έτσι και αλλιώς - η υποτίμηση ήταν αποτέλεσμα κακής πολιτικής και μάλιστα αναξιόπιστα παρουσιαζόμενης. Σας θυμίζω τους ισχυρισμούς σας, εδώ σε αυτή την αίθουσα και του πρωθυπουργού και όλων των κυβερνητικών παραγόντων, στην συζήτηση για τον Προϋπολογισμό, πριν από έναν ακριβώς χρόνο, παρουσιάσατε μια δέσμη μέτρων, δήθεντομών που θα ήσασταν διατεθειμένοι να κάνετε, να προωθήσετε διαρθρωτικές αλλαγές. Μάλιστα, δεσμευτήκατε, ότι περίπου ανά μήνα θα είχαμε και μια αποκρατικοποίηση. Οκτώ μήνες μετά, από φιάσκο σε φιάσκο. Από την Ολυμπιακή στην Ιονική. Δειλή η τοποθέτησή σας για αποκρατικοποίηση της Ιονικής και εξαιρετικά καθυστερημένη, στα μέσα περίπου της θητείας σας. Αλλά, έστω και αυτή, με τον ερασιτεχνισμό που σας διακρίνει, με την προσπάθεια πολιτικής - με συγχωρείτε για τον όρο - σπέκουλας πάνω σ ένα τέτοιο κορυφαίο ζήτημα διαρθρωτικό, αλλά και σηματοδότησης, μηνυματοδότησης προς τις ελληνικές και τις ξένες αγορές, βουλιάξατε. Και το ίδιο πάθατε και με τα Καταστήματα Αφορολογήτων Ειδών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι παταγώδης η αποτυχία σας στον τομέα των διαρθρωτικών τομών. Εμείς, επαναφέρουμε την πρότασή μας. Τουλάχιστον, ελάτε να συμφωνήσετε με το πλαίσιο της αποκρατικοποίησης που σας έχουμε προτείνει και σας το έχουμε υποβάλει και με συγκεκριμένη πρόταση νόμου εδώ και πολλούς μήνες.

Ένα άλλο τεράστιο κεφάλαιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που αφορά την πραγματική Οικονομία αλλά και την ανεπάρκεια του Κράτους να αξιοποιήσει ακόμα και τις ευκαιρίες που προσφέρονται. Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Ένας χρόνοςμένει για την λήξη του Δευτέρου, του γνωστού ως πακέτου Ντελόρ, του Δεύτερου πακέτου Ντελόρ. Η απορροφητικότητά μας είναι κάτω από 50%. Η Ελλάδα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η τελευταία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, από πλευράς απορροφητικότητας και μάλιστα αποκτά το επιχείρημα αυτό πολύ μεγαλύτερη βαρύτητα, γίνεται εξαιρετικά δυσοίωνα αν λάβει κανείς υπόψη του το εξής: Για την Ελλάδα οι Κοινοτικές χρηματοδοτήσεις είχαν την μεγαλύτερη συμμετοχή στην ανάπτυξη από όλες τις άλλες χώρες συνοχής στην περίοδο 94-99. Παρ όλα αυτά η Ελλάδα έχει την μικρότερη ανάπτυξη και τη μεγαλύτερη απόκλιση από τον κοινοτικό μέσο όρο. Το ύψος συμμετοχής για την Ελλάδα ήταν στο 6%. Για την Πορτογαλία στο 5,5%. Για την Ιρλανδία στο 3,3%. Και για την Ισπανία στο 2,6%. Αυτό είναι άμεσα συνδεδεμένο με τη στασιμότητα, με την εικόνα τέλματος που παρασέρνει σχεδόν όλα τα μεγάλα έργα υποδομής. Η Εγνατία λιμνάζει. Και βέβαια οι ισχυρισμοί ότι θα ήταν έτοιμη το 2000 έχουν από καιρού ξεχαστεί. Μασήθηκαν τα λόγια και οι δεσμεύσεις. Το ΜΕΤΡΟ της Αθήνας ξέρουμε όλοι τι προβλήματα έχει και πόσο τελικά πολύ μεγαλύτερη θα ναι η επιβάρυνση απ την αρχική πρόβλεψη. Το ΜΕΤΡΟ της Θεσσαλονίκης είναι μια υπόθεση που έχει τεράστια ερωτηματικά. Και θα έρθετε εδώ να απολογηθείτε όχι μόνο για την καθυστέρηση αλλά και γι αυτά που φαίνεται ότι μηχανεύεστε. Το Αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης, ένα έργο κορυφαίας στρατηγικής σημασίας για τη χώρα και μάλιστα στη λογική της διείσδυσης ή καλύτερα της οικονομικής συνεργασίας, με τον ευρύτερο χώρο της νοτιοανατολικής Ευρώπης, εξακολουθεί να έχει την πτωχοπροδρομική, την επαρχιακή του μορφή. Και εδώ οφείλω να θέσω και δύο θέματα ακόμα. Ολυμπιακοί Αγώνες. Πέρασαν 15-16 μήνες από την ανάθεση, που όλες και όλοι μαζί χαρήκαμε. Και σ αυτούς τους 15,16 μήνες δεν έχετε κάνει τίποτα. Μου θυμίζει η προχειρότητα και η ανικανότητα που χειρίζεστε ένα τόσο κορυφαίο θέμα, σε μεγαλογραφία το ναυάγιό σας, σε ένα άλλο σημαντικό θέμα: το πώς χειριστήκατε την Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Θεσσαλονίκης. Και έρχεται τώρα η συζήτηση για το τρίτο και τελευταίο προφανώς Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, το Πακέτο Σαντέρ. Ευθέως λοιπόν, σας λέμε ότι δεν σας εμπιστευόμαστε ούτε την διαπραγμάτευση, ούτε τον σχεδιασμό του. Γιατί τα έργα και οι ημέρες σας δεν επιτρέπουν στοιχειωδώς τέτοια σχέση εμπιστοσύνης. Και γι αυτό είναι ανάγκη να κάτσουμε όλοι μαζί, από τώρα, να συζητήσουμε και να εξασφαλίσουμε αυτόν τον εθνικό σχεδιασμό. Θα είναι η τελευταία μεγάλη ευκαιρία, που αποκτά ακόμα μεγαλύτερη σημασία μετά την αποτυχία του δευτέρου.

Και στο κάτω-κάτω της γραφής, κε πρωθυπουργέ και κύριοι της Κυβέρνησης, το οφείλετε για λόγους δεοντολογίας και πολιτικού ήθους, γιατί δεν θα είστε Κυβέρνηση για να το εκτελέσετε το Πακέτο Σαντέρ. Έρχομαι τώρα σε ένα άλλο τεράστιο ζήτημα. Φόροι. Η αδυναμία συγκράτησης των δαπανών, η αδυναμία επίτευξης υψηλών ρυθμών ανάπτυξης και η προφανής αδυναμία εξορθολογισμού του φορολογικού συστήματος έχουν οδηγήσει και συνεχίζουν να οδηγούν σε μια άνευ προηγουμένου φορολογική επιδρομή. Στην πενταετία διπλασιάστηκαν οι φόροι. Από 4,5 δισ. έχουν φτάσει τα 10 δισ ανά νοικοκυριό. Αυτό σημαίνει, ενώ προ πενταετίας κατά μέσο όρο το κάθε ελληνικό νοικοκυριό πλήρωνε 1.250.000 δραχμές φόρου, τώρα αυτό έχει φτάσει τα 2.700.000 δραχμές. Τα τελευταία 4 χρόνια έχετε ψηφίσει 16 καινούριους φορολογικούς νόμους. Και έχετε επιβάλει 84 νέες φορολογικές επιβαρύνσεις. Το 98 παρά τους ψευδείς ισχυρισμούς σ αυτήν εδώ την αίθουσα κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού ότι δεν θα επιβληθούν νέοι φόροι, επιβλήθηκαν 26 νέες φορολογικές επιβαρύνσεις. Και το 99, αποδεικνύεται από τα στοιχεία, οι Έλληνες θα επιβαρυνθούν με πρόσθετους φόρους 600 δισ. δραχμών. Το τρίτο, ότι δήθεν δεν εισάγονται καινούριοι φόροι, είναι παλιό και δεν πιάνει πια. Γιατί έχετε μάθει βέβαια το τέχνασμα, να αυξάνετε τους υπάρχοντες φόρους. Το αποτέλεσμα όμως είναι ένα και το αυτό. Οι μεν Έλληνες φορολογούμενοι επιβαρύνονται περισσότερο, οι φορολογικά συνεπέστεροι, δηλαδή οι εισοδηματικά ασθενέστεροι επιβαρύνονται ολοένα και περισσότερο. Και το κλίμα αποθάρρυνσης για τις επενδύσεις και την ανάπτυξη, εξακολουθεί να ισχύει. Θέλω, όμως, να τραβήξω κυρίες και κύριοι συνάδελφοι την προσοχή σας, για ελάχιστα λεπτά, στο ζήτημα της φοροδιαφυγής για το οποίο τόσα συνήθως έχετε να πείτε. Σημείωση πρώτη: Τα έσοδα από τον περιορισμό της φοροδιαφυγής είναι πενιχρότατα. Και μάλιστα ως ποσοστό στο σύνολο των φορολογικών εσόδων μειώνονται. Το 93 ήταν στο 2,40%, το 98 είναι στο 1,89%.

Δεύτερον. Βεβαιωθέντες ληξιπρόθεσμοι φόροι διπλασιάστηκαν το 98 έφθασαν τα 3 τρις. 700 δισ.δραχμές και μάλιστα περίπου τα μισά τα χρωστά το δημόσιο και ο ευρύτερος δημόσιος τομέας.

Και τρίτον, επιτέλους τί γίνεται με το TAXIS. Το λέω αυτό γιατί θυμούμαι τη δέσμευση ότι θα είναι σε πλήρη λειτουργία τον Απρίλιο του 1997. Παρήλθαν έκτοτε 20 συναπτοί ολόκληροι μήνες. Και εμφανίζονται πού και πού δημοσιεύματα και δηλώσεις περί αισιοδοξίας της κυβέρνησης ότι το πράγμα προωθείται. Η βασική δέσμευση ανετράπη πανηγυρικά. Είναι προφανές ότι αποκλείεται μες την επόμενη διετία να ολοκληρωθεί. Και προκύπτει, και σας εφιστώ την προσοχή, μείζον ζήτημα κατά πόσον η εφαρμοσμένη τεχνολογία και του hardware και του software που προμηθευτήκατε θα επαρκεί, θα είναι βιώσιμη, θα είναι συμβατή με τις ανάγκες και τα δεδομένα του χρόνου που θα αρχίσει να

εφαρμόζει.

Ποιοι είναι από αυτή την φορολογική επιδρομή κυρίως πληττόμενοι; Οι μισθωτοί, οι συνταξιούχοι, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οι ελεύθεροι επαγγελματίες. Και εδώ σας έχουμε κάνει επανειλημμένα την πρόταση που βέβαια συνδέεται με την πολιτική συγκράτησης των δαπανών. Είναι ανάγκη η χώρα να αποκτήσει σταθερό φορολογικό σύστημα με ορίζοντα τουλάχιστον τετραετίας. Για λόγους που δεν χρειάζεται να επαναλαμβάνονται. Οι αιφνιδιασμοί, η κακόπιστη αντιμετώπιση των πολιτών που μάλιστα δεν βλέπουν τα χρήματά τους να μετουσιώνονται σε πολιτικές και δράσεις υπέρ των συμφερόντων τους και πάνω από όλα η αναδρομική επιβολή φόρων αποδεικνύει ότι η κυβέρνηση είναι κατώτερη των περιστάσεων και ότι το κράτος έχει χαρακτηριστικά τριτοκοσμικά. Εμείς επιμένουμε στην πρότασή μας ότι πρέπει να καταργηθούν τα αντικειμενικά κριτήρια, επιμένουμε στην πρότασή μας για την κατάργηση του φόρου δήθεν Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας για τον οποίο σας θυμίζουμε ότι με δικά σας στοιχεία απεδείχθη, ότι τα έξοδα για την είσπραξή του είναι μεγαλύτερα για το δημόσιο από ό,τι τα έσοδα για το δημόσιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι επίσης σημαντική προτεραιότητα για μας ο διπλασιασμός του αφορολογήτου. Δεν μπορεί οι ίδιοι - και μάλιστα εκείνοι που δεν μπορούν να αποφύγουν την φορολογική επιδρομή - να είναι αυτοί που, κυρίως, παίρνουν στην πλάτη τους, την αποτυχία της δικής σας οικονομικής πολιτικής.

Έρχομαι σε ένα άλλο μεγάλο κεφάλαιο. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για μας η μεγαλύτερη, η ουσιαστικότερη διαρθρωτική τομή είναι η Παιδεία. Για λόγους που δεν χρειάζεται, φαντάζομαι, να εξηγήσω. Φαντάζομαι, τουλάχιστον, ότι σε επίπεδο αρχής θα συμφωνούσαμε όλοι.

Όχι μόνο γιατί ζούμε στην εποχή της κοινωνίας, της γνώσης και αυτό θα βαίνει αυξανόμενο στα χρόνια της δεκαετίας που έρχονται. Όχι μόνο γιατί αυξάνεται κατακόρυφα ο ανταγωνισμός σε διεθνές επίπεδο. Όταν λέμε παγκοσμιοποίηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι απλώς τεχνικές οικονομικών συναλλαγών ή ταχύτερη διακίνηση, σχεδόν απρόσκοπτη διακίνηση ανθρώπων, κεφαλαίων, υπηρεσιών. Είναι πάνω από όλα αυξημένος ανταγωνισμός, με τα καλά που έχει αυτός σε ότι αφορά την απόδοση του οικονομικού συστήματος, αλλά και αναμφισβήτητο με τις δυσκολίες που δημιουργεί, τους κινδύνους, κυρίως, για κείνους που δεν είναι προετοιμασμένοι ως μέλη της κοινωνίας τους να αντιμετωπίσουν τους όρους του αυξανόμενου ανταγωνισμού.

Τρίτη επισήμανση είναι ότι η παιδεία και μάλιστα η πρόσβαση στη σύγχρονη γνώση που συνδέεται με τις νέες τεχνολογίες και την πληροφορική μαζί με τις ευκαιρίες που διανοίγει αποτελεί και το νέο κριτήριο ανισότητας. Η κατάταξη μεταξύ των κρατών αλλά και οι διαχωρισμοί μες στις ίδιες κοινωνίες, κυρίως, πια θα γίνονται με

κριτήριο ποιος - είτε κοινωνία, αλλά είτε και ο πολίτης - θα έχει την δυνατότητα να αξιοποιήσει αυτές τις ευκαιρίες και ποιος θα έχει αποκλειστεί από αυτήν γιατί δεν θα έχει εφοδιαστεί με τα αναγκαία και επαρκή εφόδια, άρα θα οδηγείται με μαθηματική ακρίβεια στην περιθωριοποίηση.

Τέταρτον η παιδεία έχει και έναν διανεμητικό ρόλο. Και τι εννοώ. Είναι ευκαιρία των εισοδηματικά ασθενέστερων να μπορέσουν να σταθούν στο σύγχρονο κόσμο, να ξεπεράσουν αν θέλετε το όχι ικανοποιητικό σημείο αφετηρίας τους, είναι λεωφόροι που διανοίγονται στην παιδεία. Και τέλος ειδικά για την Ελλάδα, όπου θα επιμείνω πως έχει, έχουμε το μεγάλο δυνάμει συγκριτικό και στρατηγικό πλεονέκτημα, μπορεί και πρέπει να αποτελέσει ουσιαστικό συντελεστή ανάπτυξης. Η σημερινή εικόνα θυμίζει ναυάγιο. Οι δαπάνες για την παιδεία υπολείπονται δραματικά όλων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απορροφήσεις από το δεύτερο κοινοτικό πλαίσιο στήριξης σε ότι αφορά την παιδεία κυμαίνονται στο 20%. Η δε δήθεν μεταρρύθμιση που ορθώς αποκαλείται απορύθμιση της παιδείας, έχει οδηγήσει σε μια άνευ προηγουμένων αναστάτωση. Αναστάτωση προβλεπόμενη, γιατί έγινε με προχειρότητα, χωρίς μελέτη, χωρίς σχεδιασμό. Και στην ουσία κατατείνει στο να πολλαπλασιάζει τις εξετάσεις για τους μαθητές, να τους γεμίζει με άγχος και ανασφάλεια και από την άλλη πλευρά να επιβαρύνει ιδιαίτερα τους οικογενειακούς προϋπολογισμούς. Με μέτριους υπολογισμούς, να σας πω μόνο ότι μια οικογένεια που την σπρώχνετε σήμερα να στείλει την κόρη ή τον γιο που πηγαίνει στη Β Λυκείου στο φροντιστήριο, θα επιβαρυνθεί επί προσθέτως με τουλάχιστον 100.000 δρχ. το μήνα επιπλέον. Θύματα δηλαδή αυτών των ερασιτεχνισμών είναι τα παιδιά, οι νέοι και οι οικογένειές τους. Δηλαδή σχεδόν το σύνολο της ελληνικής κοινωνίας. Και το Μάιο του '98 όταν είχαμε προκαλέσει την συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως για θέματα παιδείας, σας τα είχαμε επισημάνει αυτά. Αλλά δεν ακούγατε. Μάλιστα είχατε φτάσει να ολιγωρείτε. Κωφεύατε με περίσσια αλαζονεία. Απόμακρη από την πραγματικότητα. Και σήμερα παρακολουθείτε το ναυάγιο που σεις προκαλέσατε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επανειλημμένα σας έχω παρουσιάσει τις θέσεις μας για την παιδεία. Όμως ειδικά στο ζήτημα αυτό επιτρέψτε μου να πω ενώπιόν σας ότι εκεί που έχει φτάσει το πράγμα δεν είναι πια τόσο αντικείμενο διαφορετικών θέσεων των όποιων κομμάτων, τυνόποιων προσώπων όσο καλές και αν είναι οι προθέσεις. Γιατί έχουμε μια κεκτημένη εξαιρετικά τραυματική κοινή εμπειρία. Ότι εδώ και πολλά χρόνια δήθεν μεταρρυθμίσεις ή και ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις διαδέχεται η μία την άλλη, όχι μόνο από Κυβέρνηση σε Κυβέρνηση, αλλά ακόμα χειρότερα από πρόσωπο σε πρόσωπο στην ίδια Κυβέρνηση, με αποτέλεσμα και αν υπάρχουν ορισμένα θετικά στοιχεία να πηγαίνουν χαμένα και τελικά να

στηρωχνουμε τους νεους ανθρωπους σε αοιζοοο.
Εμείς πιστεύουμε - και το λέμε για μια ακόμα φορά - ότι εδώ
χρειάζεται πάνω απ όλα μεγάλη καρδιά. Πάνω από κομματικές
προτιμήσεις και προκαταλήψεις. Χρειάζεται μια πολιτική που θα έχει
ορίζοντα 20ετίας και θα μας δεσμεύσει όλες και όλους. Μια πολιτική
που θα έχει διαχρονικότητα και πάνω απ όλα θα αποσκοπεί στο να
ξεναχτίσει τη σχέση εμπιστοσύνης με τους πολίτες και, κυρίως τους
νέους. Αυτό σημαίνει μια διαδικασία απροσχημάτιστου, απροκατάληπτου,
ουσιαστικού και ειλικρινούς εθνικού διαλόγου. Αφού, βέβαια,
ανασταλούν οι επίμαχες ρυθμίσεις της απορύθμισης που εισαγάγατε.
Και θέλω, μάλιστα, να σας πω στο σημείο αυτό ότι εμείς είμαστε
διατεθειμένοι να βάλουμε νερό στο κρασί των δικών μας απόψεων για το
τί πρέπει να γίνει στην Παιδεία. Και σας το λέω αυτό γιατί εκτιμούμε
πως η προτεραιότητα να συμφωνήσουμε, τουλάχιστον στα βασικά, στα
θεμελιώδη σημεία, σε μια μακρόπνοη πολιτική Παιδείας είναι πολύ
μεγαλύτερη προτεραιότητα από τις όποιες σημαντικές, κατά την άποψή
μου και των συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας, επιμέρους απόψεις μας.
Επιτέλους, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, κάντε κάτι θετικό,
δείξτε ότι παίρνετε το μήνυμα, τουλάχιστον, σ αυτόν τον εθνικά τόσο
κρίσιμο τομέα. Επιτέλους ακούστε μας μόνο έστω σε αυτό.
Σας θυμίζω ότι η δύναμη της αυτοκριτικής, η αναγνώριση του λάθους, η
υποχώρηση από λάθος δεν είναι απόδειξη αδυναμίας. Είναι δείγμα
δύναμης. Απ το αν θα μας ακούσετε ή όχι στο σημείο αυτό θα
αποδείξετε κατά πόσον είστε οριστικά προσανατολισμένοι σε μια πορεία
διαρκώς και μεγαλύτερης αποδυνάμωσης.
Θέλω όμως εδώ να κάνω και μια παρατήρηση: Άκουσα τις τελευταίες
μέρες, με λύπη, να επιχειρείται η μετάθεση των ευθυνών για το
δραματικό ναυάγιο που έχετε οδηγήσει την Παιδεία, στα κόμματα της
Αντιπολίτευσης και μάλιστα στη Νέα Δημοκρατία.
Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,
Θέλω να σας θυμίσω ότι στη φιλοσοφία μας, στο σύστημα αξιών, ιδεών,
αρχών που υπηρετούμε, οι διεκδικήσεις και οι διαμαρτυρίες που
αποβαίνουν σε βάρος συμπολιτών δεν έχουν χώρο. Δεν το κάναμε ποτέ
και δεν το κάνουμε για κανένα και καμμία. Επειδή όμως επιχειρείτε να
βρείτε φθηνούς τρόπους, τουλάχιστον, επιμερισμού των ευθυνών, θέλω
να σας θυμίσω ότι στο σπίτι του κρεμασμένου δεν μιλάνε για σχοινί.
Γιατί τις νοοτροπίες των καταλήψεων, του κλεισίματος των δρόμων, της
περιφρόνησης προς τους συμπολίτες στη δημόσια υπηρεσία, του
ξεγυμνώματος συναδέλφων, της κατάληψης και της καύσης νομαρχιών
ακόμα και της καύσης σημαίων, σεις τις διδάξατε.
Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,
Έρχομαι στο μεγάλο ζήτημα τώρα της ελληνικής περιφέρειας, Και το λέω
αυτό γιατί είναι ανιστόρητος όποιος δεν αντιλαμβάνεται πως το μέλλον
της Ελλάδας είναι άρρηκτα συνυφασμένο με την ισόρροπη ανάπτυξη, με
έλλο λέω με την ανάπτυξη της ελληνικής προοδίας. Και εδώ θα

αλλα λογια με την αναπτυξη της ελληνικης περιφερειας. και εγω θα
θίξω δύο ζητήματα: Το πρώτο έχει να κάνει με την Αυτοδιοίκηση πρώτου
και δευτέρου βαθμού. Απ την οποία εξακολουθείτε να υπεξαιρείτε
θεσμοθετημένους πόρους. Μιλάτε για αυτοδιοίκηση, αλλά στην ουσία την
υπονομεύετε.

Και το δεύτερο είναι ότι σ αυτόν τον τομέα και μάλιστα με πρόσφατες
τις εκλογές για την Αυτοδιοίκηση δίνεται μία μεγάλη ευκαιρία να
στηριχθούμε ως έθνος, ως λαός, ως κοινωνία επάνω της για να μπορέσει
να διεκδικήσει εκείνα που χρειάζεται για τους πολίτες και τις
τοπικές κοινωνίες.

Θέλω να σας πω ότι εμείς δεν είδαμε τα αποτελέσματα των εκλογών
αυτών ως κομματική νίκη. Τα είδαμε ως νίκη της Αυτοδιοίκησης. Και
σας εξηγώ για μια ακόμη φορά γιατί. Γιατί πιστεύουμε ότι στην
Αυτοδιοίκηση προέχει και πρέπει να πρυτανεύει ο διεκδικητικός ρόλος
έναντι της κεντρικής εξουσίας, ο ρόλος της πρόταξης του συμφέροντος
της τοπικής κοινωνίας.

Και λίγα λόγια τώρα για ένα τεράστιο ζήτημα. Αγροτικός Τομέας. Εκεί
τα πράγματα ίσως είναι χειρότερα από όλες τις άλλες περιπτώσεις
ναυαγίου που σας περιέγραψα. Σύμφωνα με τη EUROSTAT υπάρχει μια
συνεχή διαχρονική πτώση του αγροτικού εισοδήματος. Το 96 η πτώση
ήταν στο 2,5%. Το 97 στο 2,6. Το 98 έφτασε το 3,8%. Σύμφωνα με
μελέτη του ΚΕΤΕ τρία στα δέκα αγροτικά νοικοκυριά ζουν κάτω από το
όριο της φτώχειας. Και εδώ η πολιτική σας παραμένει εκείνη που ήταν
πάντα. Μια πολιτική κοντόφθαλμη, που προτάσσει τις κομματικές σας ή
μικροπολιτικές σας προτεραιότητες. 200 δισεκατομμύρια πεταμένα για
χρέη αγροτικών συνεταιρισμών. Προσοχή, χωρίς κανένα κριτήριο
νομιμότητας και βιωσιμότητας. Αμετανόητοι συνεχίζετε. Η Ελαιουργική
έχει ξεπεράσει τα 70 δισ. χρέος και δεν έχει καμία πιθανότητα, καμία
ελπίδα εξυγίανσης. Επιμένετε όμως.

Για την Αγροτική Τράπεζα ο απελθών πρώην διοικητής, είχε πει το '97
όταν απεμακρύνθη ότι τα ανεπίδεκτα είσπραξης χρέη της Αγροτικής
Τράπεζας ξεπερνούσαν τα 470 δισ. Είναι προφανές ότι τώρα είναι
περισσότερα. Γιατί το λέω αυτό; Όχι για να σας κουράζω με αριθμούς,
αλλά γιατί αυτό αποδεικνύει για ποιο λόγο η Αγροτική Τράπεζα από
αρωγός του Έλληνα παραγωγού, από μέσο διευκόλυνσης στην πρόσβασή του
στο πιστωτικό σύστημα έχει γίνει εχθρός του, και διώκτης του. Ενώ
επιδοτούνται τα επιτόκια κατά μία και δύο ποσοστιαίες μονάδες,
τελικά καταλήγουν στον παραγωγό 2 και 4 ποσοστιαίες μονάδες πάνω απ
αυτό των εμπορικών τραπεζών. Αυτή είναι η εξαθλίωση της αγροτικής
σας πολιτικής. Προσθέστε και αυτό ότι χάσαμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση
όλες τις μάχες για όλα τα προϊόντα. Για το βαμβάκι, για τον καπνό,
για το σκληρό σάρι, για τα οπωροκηπευτικά, για το ελαιόλαδο, για το
γάλα.

Και εδώ σας έχουμε κάνει προτάσεις. Συγκεκριμένες προτάσεις. Αφού
είναι δύσκολο πράγμα να στατέλλονται για ανταγωνιστικό κόστος να

είναι εύκολο πράγμα στο να τα κινούμε για ανταγωνιστικό κόσμο, να πολεμήσουμε για αυξημένες τιμές πώλησης, θα πρέπει να κατευθυνθούμε σε μια πολιτική αποτελεσματικής μείωσης του κόστους παραγωγής, κυρίως σε ό,τι αφορά τα καύσιμα, το ρεύμα και το ΦΠΑ για τα αγροτικά μηχανήματα.

Και δεύτερον είναι ανάγκη επιτέλους να καταλάβει ο ίδιος ο Πρωθυπουργός, ότι θα πρέπει να διαπραγματευθεί ο ίδιος, και σκληρά, για τα θέματα που αφορούν τον ελληνικό πρωτογενή τομέα. Το κάνει ο Ισπανός, το κάνει ο Πορτογάλος, το κάνουν οι πρωθυπουργοί όλων των χωρών που έχουν αγροτικά ενδιαφέροντα. Μόνο ο κ. Σημίτης απουσιάζει. Με αποτέλεσμα σήμερα μάλιστα να κινδυνεύουμε και από μία νέα απειλή, τη σταδιακή επανεθνικοποίηση της κοινής αγροτικής πολιτικής. Όλα αυτά είναι τεράστια θέματα τα οποία χρήζουν όχι θεωρητικών απαντήσεων, αλλά πολιτικών δράσεων. Και από αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν κρίνεστε μόνο εσείς αλλά σε ένα βαθμό, και αυτό είναι το ατύχημα, κρίνεται και η προοπτική για τους Έλληνες παραγωγούς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το είπα και στην αρχή της ομιλίας μου θα το επαναλάβω και τώρα. Η κρίση που όλοι βιώνουμε θα συνεχίσει όσο η παρούσα κυβέρνηση παραμένει στην εξουσία. Μια κυβέρνηση και ένας πρωθυπουργός που είναι αποκομμένοι από την κοινωνία. Μια κυβέρνηση και ένας πρωθυπουργός που είναι πια δραματικά αποδυναμωμένοι. Μια κυβέρνηση και ένας πρωθυπουργός που έχουν ως στήριγμά τους ένα βαθιά διχασμένο κόμμα. Μια κυβέρνηση και ένας πρωθυπουργός που έχουν αποξενώσει τον μέσο Έλληνα και που υπονομεύουν, τελικά από την αποτελεσματικότητά τους, την κοινωνική συνοχή. Μια κυβέρνηση και ένας πρωθυπουργός που καταφεύγουν με περισσή αυταρέσκεια ολοένα και περισσότερο στη δεικτολογία γιατί χάνουν την μάχη της καθημερινότητας, τη μάχη της πραγματικότητας. Ζητούν δηλαδή από τους πολίτες να εμπιστευτούν τους δείκτες που τους παρουσιάζουν και όχι εκείνα που οι πολίτες ζουν στο πετσί τους, βιώνουν καθημερινά. Και έτσι ο μεν Έλληνας ζει το δύσκολο κόσμο της πραγματικότητας. Της σκληρής πραγματικότητας. Ενώ οι άνθρωποι της εξουσίας, με επικεφαλής τον πρωθυπουργό, ζουν, ζείτε στον κόσμο της φαντασίας σας. Ένα κόσμο κατά φαντασία, όπου υποτίθεται ότι όλα πάν καλά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για μας πρώτη προτεραιότητα μέχρι να κλείσει η σημερινή θλιβερή σελίδα της πολιτικής σας πορείας είναι να σταθούμε δίπλα στον πολίτη και στις αγωνίες του. Να επισημαίνουμε καθημερινά και με αυστηρότητα τις αδιέξοδες επιλογές της κυβέρνησής σας. Να προβάλουμε τις δικές μας επιλογές. Επιλογές που έχουν έναν άξονα. Ασυμβίβαστο με τα φαινόμενα της παρακμής. Και που οδηγούν τον τόπο στην αφετηρία για ένα νέο ξεκίνημα. Με πρωτοπορία, τους νέους ανθρώπους για τους νέους ανθρώπους στην γνώση μας

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς κοιτάζουμε προς την Ελλάδα του αύριο. Μια Ελλάδα όχι αγκιστρωμένη στο χθες, στις προκαταλήψεις του χθες, στα χαρακώματα του χθες. Τα πραγματικά και διογκούμενα προβλήματα για την Ελληνίδα και τον Έλληνα, κυρίως για τους νέους ανθρώπους δεν έχουν ούτε χρώματα, ούτε στηρίζονται και κρίνονται σε βάση διχασμών πριν από 30, 50 ή 80 χρόνια. Για μια Ελλάδα πραγματικά ανταγωνιστική όχι ουραγό στις διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις, αλλά τουλάχιστον ισότιμη με την φιλοδοξία να γίνει πάλι κάποτε πρωτοπόρος. Μια Ελλάδα που θα δίνει ευκαιρίες σε όλα της τα παιδιά. Μια Ελλάδα που δεν θα αισθάνεται αναγκασμένη να υιοθετεί δουλοπρεπείς συμπεριφορές, αλλά μια Ελλάδα που θα είναι μες στην Ευρωπαϊκή Οικογένεια, περήφανη με αυτοπεποίθηση να προωθεί την δική της ταυτότητα, την δική της πορεία, την δική πολιτική, την δική της ζωτικότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν ταιριάζει στο λαό μας, δεν ταιριάζει στις Ελληνίδες και στους Έλληνες η υστέρηση, η έλλειψη αυτοπεποίθησης. Είναι ευνουχισμός οι Ελληνίδες και οι Έλληνες να μην έχουν όραμα.

Αυτό το έθνος έχει μια πολύ μακρά τρισεκατομιαία πορεία για να συμβιβάζεται με τέτοιους όρους. Είναι ανάγκη, χρειάζεται επείγοντως, ένα άλμα εποχής, ένα άλμα ποιότητας, αποτελέσματος, αξιοπιστίας. Και είμαι βέβαιος, ότι μαζί με όλες τις υγιείς δυνάμεις αυτού του τόπου, στο προσεχές μέλλον, θα το επιτύχουμε.

Σας ευχαριστώ.